

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/390/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712205904
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3712205904.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v právnej veci navrhovateľa S. T., bytom M. XXXX/XX, G., zastúpeného I.. D. O., advokátom, X. XX/XX, G. J. proti odporcom 1) I. T., bytom G. XXX, zastúpenému S., so sídlom K. XXXX/XX/X-X, G., 2) J., so sídlom G. X/S., J., IČO: XX XXX XXX, v konaní o určení, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, o odvolaní odporcu 1) proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 2. októbra 2012, č.k. 7C/55/2012-31, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť odporcovi 1) náhradu trov konania v sume 452,53 Eur, do troch dní, zástupcovi odporcu 1).

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd svojím rozsudkom určil, že spoluvlastnícky podiel 5/15 v parcelách KNE XXX/X - orná pôda o výmere 5.129 m², KNE XXX/X - orná pôda o výmere 51 m² a KNE XXX/X - orná pôda o výmere 49 m², ktoré sú zapísané na LV XXX v k.ú. P. patrí do dedičstva po neb. E. T., naposledy bytom G. XXX, ktorý zomrel XX.XXXXXX. Konanie proti odporcovi v 2. rade titulom späťvzatia návrhu zastavil. Rozhodol, že odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania 444,60 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu navrhovateľa advokáta I.. D. O.. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, ktorými mal preukázané, že otec navrhovateľa - E. T. nadobudol podiel 1/15-ina k parcele č. XXX, vedenej v pkn. vložke XX pre k.ú. P. dedením po I. T. D. Spoluvlastnícky podiel 1/5-ina nadobudol na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21.04.1937, uzavretej s S. B.. Podiel 1/15-ina nadobudol kúpnu zmluvou od I. T. C., uzavretej v roku 1946, ktorá však nebola zapísaná do pkn. vložky. Z vykonaného dokazovania tak vyplynulo, že E. T. bol podielovým spoluvlastníkom parcely č. XXX, vedenej v pkn. vložke XX pre k.ú. P. v podiele 5/15-in, t. j. 1/3-ina. Táto nehnuteľnosť (parcely č. XXX) bola rozdelená na pozemky - KNE XXX/X - orná pôda o výmere 5.129 m², KNE XXX/X - orná pôda o výmere 51 m² a KNE XXX/X - orná pôda o výmere 49 m², ktoré sú vedené na LV č. XXX pre k.ú. P.. S poukazom na ust. § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka okresný súd uplatnenému žalobnému návrhu vyhovel. O zastavení konania vo vzťahu k odporcovi v 2. rade rozhodol podľa § 96 ods. 1, 2 O.s.p. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca v 1. rade. V odvolaní uviedol, že pokiaľ sa navrhovateľ domáhal určenia, že predmetný spoluvlastnícky podiel nebol zahrnutý do dedičstva po jeho otcovi E. T., naposledy bytom P. XXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, určovací návrh môže uplatňovať ako vecne legitimovaný ten, o koho práva a povinnosti ide, teda ten, kto je porúčiteľovým dedičom, prípadne jeho nástupcom. V prípade, že v pôvodnom dedičskom konaní nebol určitý majetok porúčiteľa

známy, resp. nebol predmetom dedičstva a v konaní o dedičstvo nebol prerokovaný, až do vyporiadania dedičstva týkajúceho sa tejto veci treba všetkých dedičov po poručiteľovi považovať za vlastníkov tejto veci. V konaní o určenie predmetu dedičstva musia byť účastníkmi všetci do úvahy prichádzajúci dedičia, keďže rozhodnutie vo veci sa vzťahuje na každého z nich. Z právnych úkonov, týkajúcich sa spoločných vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva, sú dedičia voči iným osobám oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne a majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov v zmysle § 91 ods. 2 O.s.p. Vyslovil názor, že nesprávne určenie okruhu účastníkov konania na strane žalobcu má v danej veci za následok nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, ktorý mal viesť k zamietnutiu žaloby.

Navrhovateľ z dôvodu, že zastával názor, že odvolanie nie je dôvodné, žiadal, aby krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil a priznal navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania. Nesúhlasil s námietkami o nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľa, keďže má za to, že nárok, ktorým sa navrhovateľ domáha určenia, že vec patrí do dedičstva, môže uplatniť ktorýkoľvek z dedičov bez ohľadu na to, či tento nárok uplatnia aj ďalší dedičia a až pri konaní o dedičstve sa na základe takéhoto určujúceho rozsudku určí okruh dedičov, resp. spôsob vyporiadania dedičstva. V prípade konania o určenie do dedičstva je aktívne legitimovaný ktorýkoľvek z dedičov, bez ohľadu na okruh dedičov, resp. ich stanovisko k takémuto určovaciemu návrhu. Opačný výklad by bol popretím práva dediča na uplatňovanie jeho nároku, bez ohľadu na to, aká je výška jeho dedičského podielu, aký je rozsah dedičstva, resp. aký je okruh dedičov.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné zmeniť podľa § 220 O.s.p.

Základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Občiansko-právne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Dedičstvo sa podľa § 460 Občianskeho zákonníka nadobúda smrťou poručiteľa.

Ak je navrhovateľov alebo odporcov v jednej veci niekoľko, koná každý z nich sám za seba. Ak však ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre ostatných. Na zmenu návrhu na jeho späťvzatie, na uznanie alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmiery je však potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane (§ 91 ods. 1, ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku, sp. zn. 3Cdo 222/2010 zo dňa 14.03.2011 uviedol, že určovací návrh, spočívajúci v tom, že vec (hnutelná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiteľovi, a teda, že ju poručiteľ vlastnil v okamihu svojej smrti, môže uplatňovať (je vecne legitimovaný) len ten, koho práv a povinností sa takéto určenie týka. Takouto osobou môže byť len ten, kto je poručiteľovým dedičom, prípadne jeho nástupcom. K nadobudnutiu dedičstva nedochádza len na základe smrti poručiteľa. Právna úprava dedičského práva vychádza z princípu ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva. Okrem iného predpokladá aj to, že dedičstvo po poručiteľovi musí byť súdom prejednané a rozhodnuté, konanie o dedičstve začína aj bez návrhu a v konaní o dedičstve musí byť prejednaný tiež majetok, ktorý nebol známy pri pôvodnom prejednaní a rozhodnutí o dedičstve. Podľa rozhodnutia súdu o potvrdení dedičstva alebo o vyporiadaní dedičov sa dedičstvo nadobúda s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa. V dobe od smrti poručiteľa až do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania dedičov právoplatným rozhodnutím súdu (§ 175p, § 175q, § 175zca O.s.p.) tu teda nemôže byť istota, s akým výsledkom konanie o dedičstvo skončí, a to najmä, kto bude poručiteľovým dedičom a ako bude vyporiadané dedičstvo medzi viacerých dedičov.

Ak zanechal poručiteľ viac dedičov, sú až do právoplatného rozhodnutia súdu považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z právnych úkonov, týkajúcich sa spoločných vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva, sú oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne. Ich dedičský podiel vyjadruje mieru, akou sa na týchto právach a povinnostiach navzájom podieľajú a majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov v zmysle § 91 ods. 2 O.s.p. To platí aj v prípade, ak poručiteľ zanechal viac dedičov, a ak nebolo dedičstvo medzi nimi ohľadne vecí, o ktoré ide v občianskom súdnom konaní, vedenom s inou osobu ako dedičom (ktorá nie je poručiteľovým dedičom), vyporiadané. Za stavu, že v pôvodnom dedičskom konaní nebol tento majetok známy (nebol predmetom dedičstva) a nebol v konaní o dedičstvo prejednaný, sú až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci všetci dedičia považovaní za vlastníkov tejto veci. Z právnych úkonov, týkajúcich sa tejto veci, sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne. Zhodný názor vyplynul aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.07.2012, sp. zn. 3Cdo/197/2010.

Odvolačný súd je skutkovým stavom viazaný tak, ako ho zistil súd prvého stupňa (§ 213 ods. 1 O.s.p.). Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav.

O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolačný súd na pojednávaní odvolacieho súdu zopakoval dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Z rozhodnutia Štátneho notárstva v Považskej Bystrici zo dňa 12.12.1969, č.k. D 861/69 zistil, že poručiteľ E. T., naposledy bytom G. XXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, závet nezanechal, nastalo preto dedenie na prospech zákonných dedičov manželky a detí. Ako vyplynulo z rozhodnutia, dedičmi boli S. T., R. I., E. T., S. T., Y. T. a S. T.. Nakoľko v danom prípade poručiteľ E. T. zanechal popri navrhovateľovi, ktorý je zákonným dedičom po poručiteľovi, aj iných zákonných dedičov, ktorí neboli účastníkmi predmetného konania, hoci títo v čase od smrti poručiteľa do rozhodnutia o dedičstve sú považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva po poručiteľovi a v sporoch s inými osobami, ktoré sa týkajú práv a povinností patriacich do dedičstva, majú postavenie nerozlučných spoločníkov, odvolací súd pre nedostatok vecnej legitímácie žalobu zamietol, čím podľa § 220 O.s.p. zmenil rozsudok súdu prvého stupňa.

V odvolacom konaní mal úspech odporca v 1. rade, preto odvolací súd navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporcovi 1) trovy konania spočívajúce v odmene advokátky za poskytovanie právnych služieb, a to za 4 úkony právnej služby (príprava a prevzatie, účasť na pojednávaní dňa 28.08.2012, dňa 02.10.2012, podanie odvolania) po 58,69 Eur, účasť na pojednávaní dňa 09.05.2013 v sume 60,07 Eur, cestovné J. - P. a späť 72 km po 0,28 Eur v sume 19,87 Eur, 4 x režijný paušál 7,63 Eur a 1 x režijný paušál 7,81 Eur, spolu 353,03 Eur podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Náhrada trov konania predstavuje aj súdny poplatok vo výške 99,50 Eur za podané odvolanie proti rozsudku prvostupňového súdu.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.